

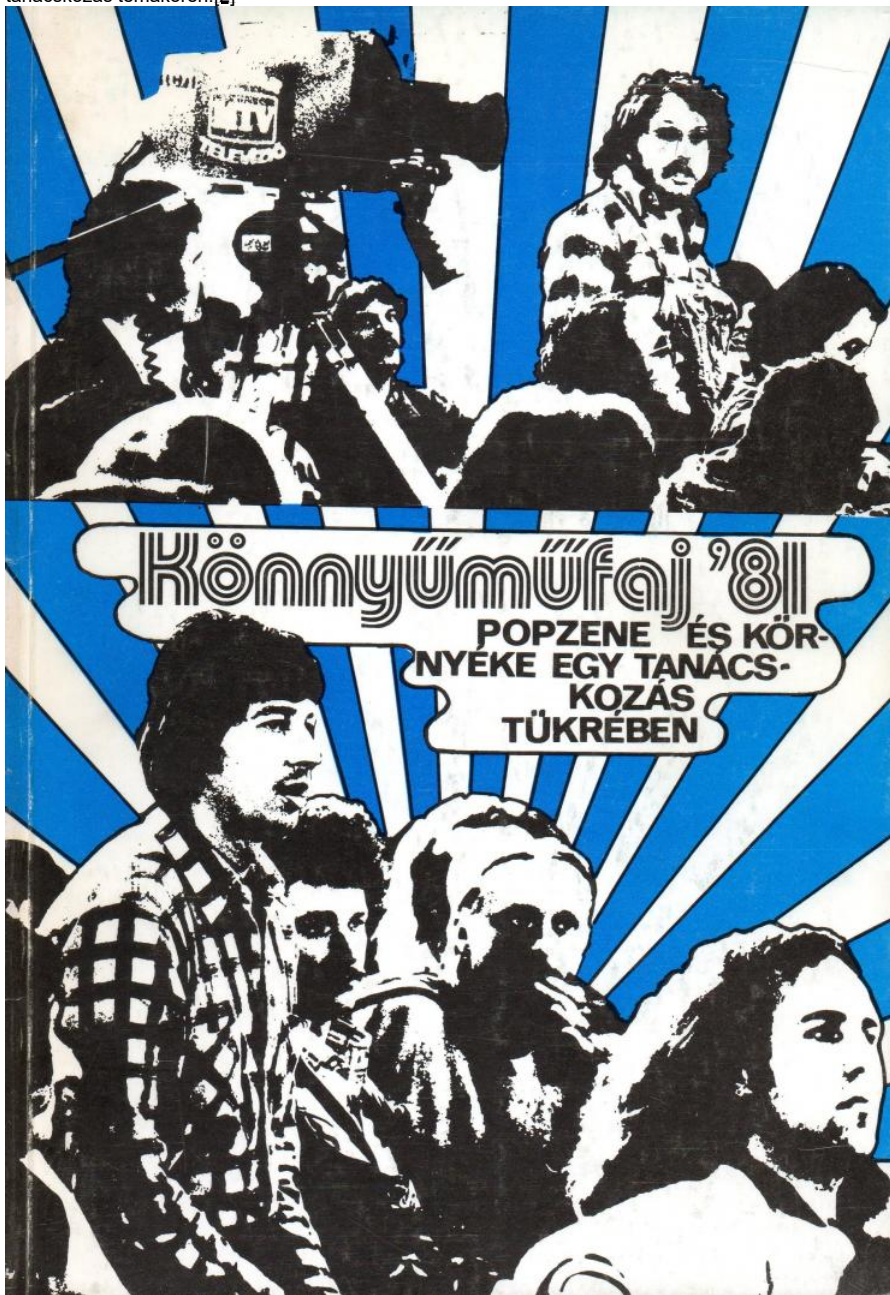
Mihez tartás végett – Hogyan készült a pártállami kultúrpolitika 1981-ben a popzenei élet kordában tartására^[1]

Az alábbi cikkben három olyan levéltári iratot teszünk közzé, amelyek azt dokumentálják, milyen információkkal, milyen háttéranyagokkal látta el a pártállami művelődésügyi apparátusa a politikust, hogy pozíciójából fakadó súlya mellett szakmailag is megalapozottan mozoghasson egy számára eléggé ismeretlen terepen. „[...] az ilyen típusú, társadalmon kívülséget idealizáló, nem egy esetben a társadalmi intézményrendszert közvetlenül támadó, esetenként pedig politikailag provokatív fellépő tendenciákat a gyakorlatban is ki fogjuk küszöbölni” – e szavakkal közölte a rockzenészekkel a hatalom határozott rendteremtési szándékát az MSZMP egyik fő kultúrpolitikusa, Tóth Dezső^[1] művelődési miniszterhelyettes egy 1981-es tanácskozáson. Pusztán mihez tartás végett.

Tóth Dezső

Az említett tanácskozást 1981. március 21–23. között tartották Tatán, a Mező Imre Vezetőképző KISZ-iskolában, amely az 1956 októberében a Köztársaság téri harcban halálos sebet kapott kommunista politikus nevét viselte. A rendezvényt a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Budapesti Bizottság Politikai Képzési Központja szervezte, hogy az érintettek széles körben vitathassák meg a popzenei életet feszítő kérdéseket. Popzenén ezúttal az úgynevezett könnyű- vagy szórakoztató zene széles skáláját, valamint a rock- és tánczene minden ágát értették. Az operett, a musical, a dzsessz, a népzene vagy a magyar nóta kívül esett a tanácskozás témakörén.^[2]

Valóban sokrétű problémahalmaz gyűlt össze gyakorlatilag két évtized alatt, amióta a nyugati eredetű zene nálunk is teret hódított az egymást követő fiatal nemzedékek szórakozásában és önkifejezésében. Legyen az dzsessz, rock & roll, beat, rock, punk, new wave, a zenészek számára – különösen azok számára, akik ebből éltek – állandó gondot jelentett a tevékenységük kereteit meghatározó szabályrendszer. Az, ahogyan a mindenkor – de az éppen aktuális helyzetre

gyakran késve reagáló – szocialista gazdaságirányítási és kultúrpolitikai elvek mentén működő intézmények foglalkoztak velük. Sokszor és sokan érezték sértve érdekeiket, szerettek volna több anyagi és erkölcsi megbecsülést, alkotói mozgásteret. Mindezekből azonban annyi jutott, amennyit „fönről” engedélyeztek.

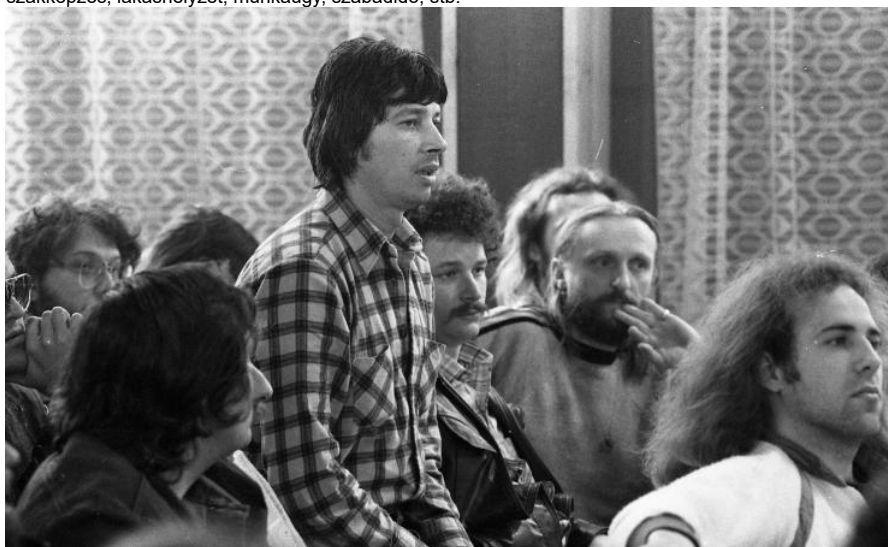

[3]

Beatzenészek központi szervezésű találkozója állami vezetőkkel Tatán, 1981-ben. Középen Sztevanovity Zorán, mellette balra Bakacsi Béla, a bal szélén, félig takarva S. Nagy István.

Fortepan

1981-re a KISZ-nél megérezték: a szervezet közvetíthetne az állami kultúrpolitika, a zenei intézményrendszer és a zenészek között. Ezzel egyúttal azt is demonstrálhatná, hogy képes érdemben alakítani az ügyeket, segíthet rendezni a problémákat, amelyek – a mind bátrabban megszólaló, sőt 1980-ban önálló szakszervezetet is kiharcoló hivatásos zenészek és a kritikusabb hangvételre váltó ifjúsági sajtó révén – a fiatalok egy részét is foglalkoztatták. Márpedig a KISZ elsődleges feladatai közé tartozott, hogy a párt politikájának megfelelően minden téren foglalkozzon a gondjaira bízott ifjúság hangulatára is hatást gyakorló ügyekkel, legyen az oktatás, szakképzés, lakáshelyzet, munkaügy, szabadidő, stb.

[4]

Beatzenészek központi szervezésű találkozója állami vezetőkkel Tatán, 1981-ben. Középen Bródy János, mögötte Frenreisz Károly és Presser Gábor, mellette Várkonyi Mátyás, Benkő László, takarva Molnár György.

Fortepan

A popzene is ilyen terület volt, a KISZ helyi és országos szinten (pl. koncerteknek, diszkóknak helyet adó klubok gazdájaként, lapok kiadójaként, sőt zenés események szervezőjeként) közvetlenül is érintett volt a popzene működésében. Ez azzal a politikai felelősséggel is együtt járt, hogy kézben kellett tartania a dolgokat, és cselekednie kellett, ha úgymond nem kívánatos jelenségek ütötték fel a fejüket. Márpedig az 1970-es, 80-as évtized fordulóján történtek ilyenek: felszínre törtek korábban kevésbé látványos társadalmi problémák (alkoholizmus, drog, a válások magas száma, lakáshiány, stb.), kezdtek nyilvánosságot teremteni maguknak a párt irányvonalát megkérdőjelező gondolatok pódiumbeszélgetéseken, legális vagy illegális nyomtatványokban, műalkotásokban. S mindez a zenei színpadokon is éreztette hatását a kemény rock népszerűvé válásában, az állami monopóliumot élvező Hanglemezkiadó Vállalattal konfliktusba kerülő zenészek megnyilvánulásaiban, a gondolat szabadságot merészen gyakorló punk és újhullámos együttesek fellépésében.

[5]

Kende Péter (balra)

Ilyen körülmények között határozta el annak a szakmai-politikai fórumnak a megszervezését, amelyen a „könnyűzenészek” találkozhattak a zenei intézmények és a kultúrpolitika képviselőivel.[3] *Kende Péter*, a KISZ Budapesti Bizottság Politikai Képzési Központja vezetője 1981. február 25-i levelében hívta meg tegező formában („Kedves Tóth Elvtárs!”) Tóth Dezső miniszterhelyettest. (A címzésben Kulturális Minisztériumnak titulálta a Művelődési Minisztériumot – megbocsátható tévedés, az elnevezés időről-időre változott). Nem kérte, hogy szólaljon is fel március 25-én 10–12 óra között, de ügyis nyilvánvaló lehetett, hogy nem néma

hallgatóként számít rá. A papír jobb felső sarkában Tóth Dezső kézírásával ez olvasható: „Erkel et! Romániában leszek; nagyon kérek, végy részt helyettem!” A megszólított Erkel Tibor, a minisztérium Zene- és Táncművészeti Főosztályának vezetője (és zeneakadémiai tanár) azonban a dokumentum alján olvasható, március 6-i sorai szerint tovább szignálta az ügyet Vajda Tiborra, a főosztály könnyűzenei referensére. „Vajda et. III. 25-én a BC ZAK ünnepsége miatt én ki sem tehetem a lábam a Főiskoláról. Tekintettel arra, hogy ez többszörösen a Te területed, kérek, utazz át.”

Erkel Tibor, a Magyar Rádió főosztályvezetője
1.

A Kende Péter által Tóth Dezsőnek írt meghívólevél

TD 47/81/E

MAGYAR KOMMUNISTA IFJUSÁGI SZÖVETSEG
BUDAPESTI BIZOTTSÁG
POLITIKAI KÉPZÉSI KÖZPONT
1022 Budapest II. kerület, Bimbó utca 7. Telefon: 159-094

Budapest, 19. febr. 25.
MNB 235-90172-0234
Ifj. sz. BK

Kulturális Minisztérium
Tóth Dezső miniszter helyettes et.

Kedves Tóth Elvtárs!

A KISZ Budapesti Bizottsága Politikai Képzési Központja szakmai-politikai találkozókat rendez könnyűzenészek számára 1981. március 23-25 között Tatán a Mező Imre Vezetőképző KISZ-iskolán / Tata, Páklya u. 4./.

A találkozón együttesvezetők, lemezbemutatók, szólisták és roodok vesznek részt.

Kérünk, hogy 1981. március 25.-én 10 - 12 óra között vegyél részt egy fórumon, amelynek témája a kultúrpolitika és a könnyűműfaj.

A találkozó teljes programját mellékelten megküldjük.

Segítségedet előre is köszönjük.

Elvtársai tisztelettel
Dr. Kende Péter
Politikai Képzési Központ
vezetője

Vajda et.

25. én a BC ZAK ünnepsége miatt én ki sem tehetem a lábam a Főiskoláról. Tekintettel arra, hogy ez többszörösen a Te területed, kérek, utazz át.

XIX-3-9-g-48-1981 (200) Erkel Tibor 11/6

Magyar Országos Levéltár
ETK 781077

Budapest, 1981. február 25.

Jelzet: MNL OL XIX-I-9-g-48/1981 – Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Az államigazgatás felsőbb szervei, Kultúra, Művelődési Minisztérium, Tóth Dezső miniszterhelyettes – Eredeti, gépelt, aláírással.

Tóth Dezső szakmája szerint irodalomtörténész volt. Minisztériumi pozíciójából adódóan ő felelt az úgynevezett könnyűzenéért is, de otthonosabban mozgott irodalmi terepen. Ahol ugyanebben az időszakban szintén sok tennivalója akadt: épp a tatai tanácskozás előtt sűrűsödtek össze az események a Fiala József Attila Köre[4] körül, amelynek végeredményeként a nagyobb autonómiára törekvő szervezet működését 1981. március 11-én felüggesztették. Az erről döntő ülésen is ott volt Tóth Dezső.[5]

Nem tudhatjuk, valóban annyira halaszthatatlan volt-e az a bizonyos romániai út, de hivatkozási alapként bizonyára jól jött számára, ha nem nagyon kívánczott rockzenészek közé egy sejtethetően forró szituációba. Az általam látott iratokból nem derül ki, hogy végül mégis miért ő ment el a tanácskozásra – talán meggyőzték, vagy meggyőzte önmagát. Az adott helyzetben a lehető legmagasabb szintről kellett demonstrálni a hatalom határozottságát, az apparátus alacsonyabb szinten dolgozó tagja ehhez egyszerűen kevés lett volna. Akárhogyan történt is, Tóth Dezső képviselte Tatán a kultúrpolitikai vezetést, ráadásul kétszer szólalt fel. Záróbeszédében reagált az elhangzottakra, leszögezve, hogy művelődéspolitikusként ezúttal szándékosan helyezte a hangsúlyt a politikára és nem a művelődésre. A jövőre szóló ígéreteket is megfogalmazott, s bevallotta, hogy ismeretei korlátozottak e téren, de ahhoz elegendőek, hogy felügyeleti, irányítói feladatait elláthassa, amihez az alapokat, az információkat „csupa olyan ember hozza, teremtí, ötvözi, alakítja, pontosítja, aki viszont ért a szakmához”.[6]

A tatai tanácskozás egyedi és igen jól dokumentált epizódként vonult be a magyar popzene történetébe. Jelentőségének megfelelően foglalkozott vele a téma szakirodalmi is.[7] A közölt levéltári dokumentumok abba a háttér munkába engednek bepillantást, amelyre zárószavában Tóth Dezső hivatkozott.

Feltehetően a miniszterhelyettes kérésére, a tanácskozást megelőzően Vajda Tibor, a téma minisztériumi gazdája *Kulturpolitika és a könnyűműfaj* címmel négy gépelt oldalon vázlatzerűen összegezte a fontosabb tudnivalókat. Külön fejezetbe csoportosította, „államigazgatási nyelvre fordítva” a mindegyik művészeti ágra vonatkozó (s így a miniszterhelyettes által magától értetődően ismert) művészetpolitikai elveken túli „speciális elveket”, amelyek „csak erre a műfajra vonatkoznak”. Külön fejezetben írt az irányelvek megvalósításának gyakorlati kérdéseiről. Annak fényében, hogy a zenei szféra legfontosabb intézményei állami monopóliumként működtek, és nem létezhetett pártirányítástól mentes sajtó, kissé álságos, ahogyan a művészi autonómia elismerését hangsúlyozta és a közönség arra való szabadságát, hogy megválaszthassa, mit fogyaszt. Mai szóhasználatnál csúsztatásnak mondhatjuk azt is, hogy aláhúzta: „*nincs állami, hatósági cenzúra*”, merthogy a dalokat lektoráló (azaz nyilvánosság elé engedő vagy nem engedő) Táncdal- és Szanzonbizottság nem minisztériumi szerv. Ehhez képest az legalább őszinte, hogy leszögezte: „*nem engedhetjük meg társadalmi normáink megsértését*” – végül is Tóth Dezső pontosan ezt nyomatékosította felszólalásában.

2.

A Vajda Tibor által írt Kulturpolitika és a könnyűműfaj című háttéranyag

[Tovább a galéria oldalára](#) ⁽¹¹⁾

Budapest, 1981. március 20.

Jelzet: MNL OL XIX-I-9-g-48/1981 – Eredeti, gépelt, aláírással.

Vajda Tibor mellett *Bali György*,^[8] az Országos Rendező Iroda (ORI) igazgatója is készített egy összefoglaló munkát Tóth Dezső számára „*a popzenei hangversenyek területén jelentkező negatív tendenciák*” mibenlétéről gazdasági, jogi, szervezési és politikai szempontokból. A miniszterhelyettes, aki deklaráltan politikusként nyilvánult meg Tatán, főként ez utóbbiakat használta fel, innen merítette konkrét példáit. A jól értesültségét megalapozó összefoglalót szinte az utolsó pillanatban, napokkal a rendezvény előtt kapta meg. Bali 1981. március 20-ra datált kísérelő sorainak ironizáló hangvétele azt sejteti, hogy szűkre szabott határidőt kaphatott, de „*feylelmi felelősségre vonás*” terhe alatt természetesen teljesítette feladatát. Egyúttal arra is utalt, hogy ő maga „*égetően*” szükségesnek tartja a politika beavatkozását „*a további romlás elkerülése végett*”.

3.

Bali György levele Tóth Dezsőnek a háttéranyag elkészítéséről

ORSZÁGOS RENDEZŐ IRODA

Budapest, V., Vörösmarty tér 1.
Levél cím: 1815 Budapest
Telefon: 176-222
MNB számlaszámunk: 232-90171-0894

Tárgy:

Ugyirat száma:

Előadó:

MŰVELŐDÉSI MINISZTERIUM
Tóth Dezső
miniszterhelyettes
elvtárs részére

B u d a p e s t . V .
Szalay u. 10-14 sz.

70 48/81/22
Készítette
le

Kedves Tóth Elvtárs!

A kilátásba helyezett "fegyelmi felelősségre vonás" észserü elkerülése végett igyekeztem a megkívánt határidőt teljesíteni.

Kérlek, hogy tájékoztatásomat szíveskedjél figyelem-felhívásként kezelni, mivel nem vállalkozhattam arra, hogy problémáink valamennyi összefüggését részletesebben kifejtssem. Bizonyos azonban, hogy a kérdéskör vizsgálata, elemzése, s legfőképpen rendezése - a további romlás elkerülése végett - égetően szükséges.

Budapest, 1981. március 20.

Elvtársi üdvözléssel:

Bali György
/Bali György/
igazgató

Magyar Országos Levéltár

4100/77. - 25 000 - 77 2275 Pátria Nyomda 999-999 -

XIX-3-9-g-48/1981 (70 d.)

Budapest, 1981. március 20.

Jelzet: MNL OL XIX-3-9-g-48/1981 - Eredeti, gépelt, aláírással.

[12]

Az Országos Rendező Iroda 1958-ban vált önálló intézménnyé.[9] A belföldi hangverseny-szervezés mellett fő feladata az volt, hogy megszabja, kik, milyen műsorral és mennyi pénzért léphetnek fel, s ellenőriznie kellett a műsorok lezajlását is. Az engedélyezés (adott esetben: betiltás) és ellenőrzés (adott esetben: szankcionálás) politikai szempontból megbízható embereket igényelt - nem véletlenül terjedt el az ORI több vezetőjéről, hogy „be volt kötve” a belügyhöz (külön kutatást igényelne, hogy ez konkrétan kikre és milyen mértékben volt igaz). Közéjük tartozott Bali György is, aki 1981-ben már két évtizede dolgozott az intézménnyel. A Tóth Dezsőt képbe helyező, négy és fél sűrűn telegépett lapot megtöltő írás - akárcsak a Vajda Tiboré - foglalkozott gazdasági és jogi kérdésekkel is, felhívta a figyelmet arra, hogy a zenekarok a szocializmus viszonyai között tulajdonképpen kapitalista módon működnek. Azonban a hangsúlyt a kultúrpolitikai problémákra helyezve, bőséges terjedelmet szentelt a „világnézetünkől idegen törekvéseket” mutató, úgynevezett „botrányegyüttesek” színpadi magatartásának és mondandójának. Három Beatrice-dalszövegből idézett, mellettük a Hobo Blues Band és a P. Mobil szerepelt negatív példaként. Külön bekezdést kaptak a „nem hivatásos zenekarok”: közülük leghosszabban a Közgazdasági Egyetemhez kötődő Neoprimitívvel foglalkozott, a többieknek inkább csak a nevét sorolta fel afféle elretentő példa gyanánt: Etap, Lavina, Bizottság, Száguldó halottkém (így - Sz. T.), URH, Orgazmus. Az iratnak ez a része sűrűn ki van „preparálva”: aláhúzások, bekarikázások, margón elhelyezett felkiáltójelnek jelzik az olvasó - nyilván Tóth Dezső - felháborodását, amint ezekkel a számára valószínűleg szokatlan jelenségekkel ilyen tömény formában szembesült. Tatán elmondott beszéde is ezt az indulatot tükrözi.

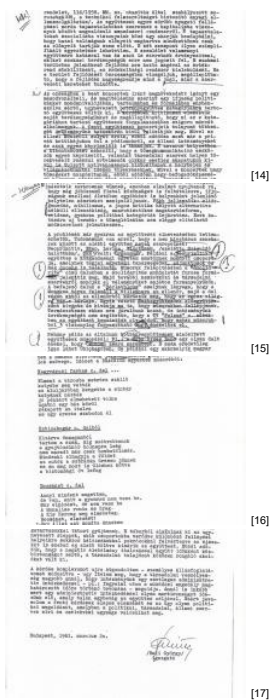
Ezen a ponton érdemes némi korrekcióval élni. Bali György tévesen írta, hogy a Bizottság együttes neve korábban Száguldó halottkém volt (a Vágtázó Halottkémekre gondolhatott, de az másik zenekar), és az URH sem Orgazmus néven indult (habár való igaz, legelső koncertjét *Orgazmus Kék fényben* címmel adta, így könnyű volt Orgazmusnak vélni a zenekar nevét). A Neoprimitív együttest különösen a „Szolid-a-rita” és a „Béret blues” című dalok miatt, Hobót pedig az egyébként a Rolling Stonestól fordított „Minden zsaru gazember” sor miatt kárhoztatta. A „Szolid-a-rita” című dal valójában *Szolid a Rita* volt, és évekkel korábban íródott, de meg lehet érteni, ha 1981-ben, a lengyelországi események miatt bárki az akkor már betiltott Szolidaritás szakszervezetre asszociált ennek hallatán. Ezt tette Bali György is, amikor írása konklúziójaként felhívta a figyelmet e jelenségek „társadalmi veszélyességére”, egyúttal azt is jelezve, hogy az általa vezetett intézmény esetleges „adminisztratív intézkedései” nem elégségesek. Ezért javasolta az ügy „politikai megoldását”, azaz „a politikai, társadalmi, állami szervek elvi és cselekvési egységének” megvalósítását.

4.

Bali György: A popzenei hangversenyek területén jelentkező negatív tendenciák

szóló hangversenyek területén jelentkező negatív tendenciák

[13]

[Tovább a galéria oldalára](#) ^[18]

Budapest, 1981. március 20.
Jelzet: MNL OL XIX-I-9-g-48/1981 – Eredeti, gépelt, aláírással.

Tóth Dezső művelődési miniszterhelyettes pontosan ebben a szellemben helyezte kilátásba a szerinte nem kívánatos tendenciák kiküszöbölését. Azt, hogy végül is mindez a gyakorlatban miként valósult meg, zenekarról zenekarra, egyenként érdemes megvizsgálni. A Beatrice helyzete például ellehetetlenült, több évre fel is oszlottak. Más zenekarok (P. Mobil, HBB) az intézményi nyomás (ORI, MHV, BM) ellenére is folytatták működésüket. Az ügynevezett amatőröket nem érintette az ORI hatáskörébe tartozó működési engedély megvonásának réme, mert nem is rendelkeztek ilyennel. Ennek ellenére némelyikük még nagylemezt is készíthetett (Bizottság, Európa Kiadó – ez utóbbit a Tóth Dezső által felháborodottan emlegetett URH tagjai hozták létre). Másokra pedig, akik óvatlanul áthágták a politika tűrészhatárát, rendőrhatalósági figyelmeztetés, bírósági eljárás, próbaidőre felfüggesztett, sőt egyes esetekben letöltendő börtönbüntetetés (CPg, Közellenség) várt.

[1] Tóth Dezső (1925–1985) magyar–latin szakon végzett. 1954-től tudományos, felsőoktatási és könyvkiadói területen dolgozott, például az MTA Irodalomtörténeti Intézetében, a József Attila Tudományegyetemen és a Magvető Kiadónál. 1964-től politikai állásokat töltött be az MSZMP KB Tudományos, Közoktatási és Kulturális Osztályán, 1977-től haláláig a művelődési miniszterhelyettesi székben.

[2] E műfajok egy részének és a hatalomnak a viszonyát taglaló tanulmányok is olvashatók a *Populáris zene és államhatalom* c. kötetben (szerk.: IGNÁCZ ÁDÁM, Rózsavölgyi és Társa, 2017).

[3] A tatai tanácskozás előzményeihez tartozik, hogy a KISZ Központi Bizottsága 1980 júliusában állást foglalt az ifjúság szórakozásának kérdéseiről, s javaslatait el is juttatta az Állami Ifjúsági Bizottsághoz. A két szervezet képviselőiben Lendvai Ildikó, illetve Barabás János volt jelen, és fel is szólaltak a tatai fórumon. (Az említett állásfoglalásról lásd CSATÁRI BENCE: *Az ész a fontos, nem a haj – A Kádár-rendszer könnyűzenei politikája*. Jaffa Kiadó, Bp., 2015, 296–303.)

[4] Az 1969-ben létrehozott Fialat Írók Munkaközösségét 1973-ban váltotta fel a Fialat Írók József Attila Köre. A 35 éven aluli szépírókat és kritikusokat tömörítő FIJAK a Magyar Írók Szövetségén belül működött. A korhatári és az intézményi keretek tágítását célzó küzdelem vezetett el ahhoz, hogy 1981-től a „fiatal” jelző elhagyásával immár József Attila Kör (JAK) néven folytatta működését a szervezet.

[5] A FIJAK felfüggesztéséhez vezető folyamat egyik fontos állomása az 1980. októberi tanácskozás volt Szentendrén, ami arra inthette a kultúrpolitikai vezetést, hogy a zenészek tatai fórumát jobban kézben tartsák, mint a fiatal írókét. Erről írt NÉMETH GYÖRGY *A Mozgó Világ története 1971–1983* (Új Palatinus Könyvesház Kft., Bp., 2002, 81–163.) c. és *A József Attila Kör története – FIJAK/JAK 1973–1981–1989–2009* (JAK+Prae.Hu, 2012) c. kötetében. A történet állambiztonsági részleteiről lásd SZÖNYEI TAMÁS: *Titkos írás – Állambiztonsági szolgálat és irodalmi élet 1956–1990*. 2. kötet, Noran Könyvesház, 2012, 894–964.

[6] *Könnyűműfaj '81 – Popzene és környéke egy tanácskozás tükrében*. KISZ Budapesti Bizottság Politikai Képzési Központja, 1981, 64–65.

[7] A tatai fórum szerkesztett jegyzőkönyve megjelent, noha tudtommal nyílt forgalmazásba nem került a kötet (*Könnyűműfaj '81 – Popzene és környéke egy tanácskozás tükrében*... i. m.). Annak idején a tévé egy hétköznapi kora délutáni időpontban, egyetlen alkalommal sugározta az eseményt dokumentáló, Györfly Miklós helyszíni riportjaival teljes, a három nap történéseit egy órába sűrítő filmet (Almás Tamás: *Sok húrön pendülnek – Tata*. Magyar Televízió, 1981). A rendező szerint azért dugták el, mert annyira önleplezőek benne a hatalmi pozícióból megszólalók. A tatai tanácskozásról bővebben lásd SZÖNYEI TAMÁS: *Az új hullám évtizede 2*. Katalizátor Iroda, 1992, 379–380.; SEBŐK JÁNOS: *Rock a vasfűgőny mögött – Hatalom és ifjúsági zene a Kádár-korszakban*. GM & Társai Kiadó, 2002, 290–296.; JÁVORSZKY BÉLA SZILÁRD–SEBŐK JÁNOS: *A magyar rock története 2 – Az új hullámtól az elektronikaig*. Népszabadság Zrt., 2009, 12–21.

[8] Bali György (1931–?): hosszú ideig gazdasági igazgatóként, majd 1987-ig igazgatóként dolgozott az ORI-nál. Előtte a XI. kerületi tanács népművelési csoportját vezette. Oda 1959 augusztusában került a Budapesti Műszaki Egyetemről, ahol kollégiumi nevelőtanár, illetve az egyetem „kultúrigozgatója” volt. 1956. október-novemberben gazdasági funkciót látott el. Az 1957. júniusi vallomását, amelyet az egyetemi nemzetiséget vezető Marián István ezredes tevékenységéről tett, az „ellenforradalommal” foglalkozó állambiztonsági iratok több helyen idézik. Bali Györgyöt ügynevezett kompromittáló anyagok alapján 1958 júniusában „Barát György” fedőnéven beszervezték, de 1960 májusában ki is zárták a hálózatból. Bár „kétszemesnek mutatkozott”, de mindössze nyolc jelentést adván „értékes munkát” nem végzett a politikai rendőrség számára, ráadásul MSZMP-tagként a „hírszerzői lehetősége” is szűk volt. (Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára [ÁBTL] 3.1.9. V-150384/2 Egyetemi felkelők; 3.1.1. B-91469 „Barát György”; M-9086 számú Munka-dossziéját az iktatókönyv szerint megsemmisítették.) Elődje az ORI igazgatói székében Keszler Pál volt, akit 1953-ban alhadnagyként szereltek le az ÁVH-tól, amikor édesapját, Keszler Emil az ÁVH letartóztatta. (ÁBTL 2.1. – VI/40 [V-1502776] Keszler Emil.)

[9] Az ORI történetét legalaposabban Csatári Bence dolgozta fel levéltári források felhasználásával. CSATÁRI BENCE: *Az Országos Rendező Iroda története (1958–1989)*. Fons, 2008/1.; Uő: *Rések a falon – Az ORI a lazuló diktatúrában*. *Kommentár*, 2014/1.

Címkék:

[Kádár-korszak](#) ^[19]

[zene](#) ^[20]

[MSZMP](#) ^[21]

[pártirányítás](#) ^[22]

[kultúra](#) ^[23]

[ifjúság](#) ^[24]

Kiadás: 18. évfolyam (2018) 3. szám

Forrás webcím: <https://www.archivnet.hu/miheztartas-vegett-hogyan-keszult-a-partallami-kulturpolitika-1981-ben-a-popzenei-elet-kordaban>

Hivatkozások

[1] <https://www.archivnet.hu/miheztartas-vegett-hogyan-keszult-a-partallami-kulturpolitika-1981-ben-a-popzenei-elet-kordaban>

[2] https://www.archivnet.hu/sites/default/files/u364/tata_1.jpg

[3] https://www.archivnet.hu/sites/default/files/u364/fortepan_125950.jpg

[4] https://www.archivnet.hu/sites/default/files/u364/fortepan_125951.jpg

- [5] https://www.archivnet.hu/sites/default/files/u364/tata_kende_p_toth_d_barabas_j.jpg
- [6] https://www.archivnet.hu/sites/default/files/u364/tata_mol_01.jpeg
- [7] <https://www.archivnet.hu/sites/default/files/galeriafotok/a-vajda-tibor-altal-irt-kulturpolitika-es-a-konnyumufaj-cimu-hatteranyag/tatamol02.jpeg>
- [8] <https://www.archivnet.hu/sites/default/files/galeriafotok/a-vajda-tibor-altal-irt-kulturpolitika-es-a-konnyumufaj-cimu-hatteranyag/tatamol03.jpeg>
- [9] <https://www.archivnet.hu/sites/default/files/galeriafotok/a-vajda-tibor-altal-irt-kulturpolitika-es-a-konnyumufaj-cimu-hatteranyag/tatamol04.jpeg>
- [10] <https://www.archivnet.hu/sites/default/files/galeriafotok/a-vajda-tibor-altal-irt-kulturpolitika-es-a-konnyumufaj-cimu-hatteranyag/tatamol05.jpeg>
- [11] <https://www.archivnet.hu/a-vajda-tibor-altal-irt-kulturpolitika-es-a-konnyumufaj-cimu-hatteranyag>
- [12] https://www.archivnet.hu/sites/default/files/u364/tata_mol_06.jpeg
- [13] <https://www.archivnet.hu/sites/default/files/galeriafotok/bali-gyorgy-a-popzenei-hangversenyek-teruleten-jelentkezo-negativ-tendenciak/tatamol07.jpeg>
- [14] <https://www.archivnet.hu/sites/default/files/galeriafotok/bali-gyorgy-a-popzenei-hangversenyek-teruleten-jelentkezo-negativ-tendenciak/tatamol08.jpeg>
- [15] <https://www.archivnet.hu/sites/default/files/galeriafotok/bali-gyorgy-a-popzenei-hangversenyek-teruleten-jelentkezo-negativ-tendenciak/tatamol09.jpeg>
- [16] <https://www.archivnet.hu/sites/default/files/galeriafotok/bali-gyorgy-a-popzenei-hangversenyek-teruleten-jelentkezo-negativ-tendenciak/tatamol10.jpeg>
- [17] <https://www.archivnet.hu/sites/default/files/galeriafotok/bali-gyorgy-a-popzenei-hangversenyek-teruleten-jelentkezo-negativ-tendenciak/tatamol11.jpeg>
- [18] <https://www.archivnet.hu/bali-gyorgy-a-popzenei-hangversenyek-teruleten-jelentkezo-negativ-tendenciak>
- [19] <https://www.archivnet.hu/cimkek/kadar-korszak>
- [20] <https://www.archivnet.hu/cimkek/zene>
- [21] <https://www.archivnet.hu/cimkek/mszmp>
- [22] <https://www.archivnet.hu/cimkek/partiranyitas>
- [23] <https://www.archivnet.hu/cimkek/kultura>
- [24] <https://www.archivnet.hu/cimkek/ifjusag>